

Un turist israelian în Emiratele Arabe

De Ivan Goldberger



Profitând de acordurile Avraham și de normalizarea relațiilor cu câteva state arabe am reușit să mi iau în sfârșit un concediu în 6 martie-13 martie și am plecat cu un grup de "seniori" în Uniunea Emiratelor, cu compania aeriană Ettihad. Am avut cu noi un specialist în lumea arabă și unul în arhitectură.

A fost peste așteptări și contrar prejudecăților. Cum ai observat, opulența uneori favorizează artele și cultura. Depinde pe ce mâini cade bogăția. Am poposit la Abu Dhabi unde am fost scutiți de examinarea PCR (dar ne-am trezit că ni s-a cerut în a patra zi, altfel nu puteam să intrăm în unele locuri, în altele se cerea certificatul de vaccinare și nu PCR)

Țara e simpatică, cosmopolită, spre deosebire de celelalte țări arabe, cetățenii (arabii localnici) se pot vedea mai rar, îmbrăcați în costumele albe tipice și exclusive și mai mult întâlnești pe cei 85% rezidenți originari din India (50%), Pakistan, Bangladesh, Filipine, Tailanda, țări arabe (ca Egipt, Siria, Palestina etc.), pe scurt, "apartheid" mai mult în ghilimele. Drepturile acestora sunt în proces de ameliorare, ei cuprind și elita țării și oameni de rând. Țara e tolerantă cu toate religiile - sunt biserici, catolice și altele, temple hinduiste și bahaiste, acum și ceva sinagogi care se ceartă între ele, temple budiste și altele. Sunt școli pentru toate comunitățile, în engleză, arabă și în limba lor. Cine e mai pus pe tușă sunt puținele locuri de cult ale șiiților, din cauza legăturii šiismului cu Iranul. Locurile de cult ale străinilor sunt mai pitite, nu le vezi peste tot. La Al Ayn însă am văzut școli protestante și catolice în centrul localității.

Dubai are cele mai multe zgârie nori, am suit și noi pe cel mai mare, turnul Burj al Khalifa, de 800 metri, am fost și pe Burj al Arab.



Am avut și o cină pe un vaporeș de croazieră pe canalul sau strâmtoarea Dubaiului (Dubai Creek)

Am fost într-un parc al miracolelor, mai kitsch, cu păpuși uriașe din iarbă și flori, apoi la Dubai ne-am învârtit printre complexele de clădiri de tot felul de forme, cele mai vechi din anii 1970, cum e e cel care se termină în vârf cu o imitație a Big Ben-ului din Londra, (evident capriciul celui care l-a comandat), am văzut clădiri concepute de celebra arhitectă irako-britanică Zaha Hadid, Allah să o odihnească în pace, și realizări ale altor celebrități. Am vizitat cel mai mare mall din lume - Dubai mall, unde am avut surpriza să găesc o librărie uriașă, și unde am cumpărat (după obiceiul meu) o carte de istorie a Croației în engleză și o carte tradusă în franceză de Alberto Manguel despre bibliotecă sa și bibliotecile lumii. Am vizitat apoi Dubaiul cel vechi cu clădiri din anii 1960-70, portul cel vechi, și am trecut cu bărci tradiționale în cartierul Deira în bazarul cel vechi.



Sala de recepții la Palatul Națiunii din Abu Dhabi



Muzeul Louvre din Abu Dhabi

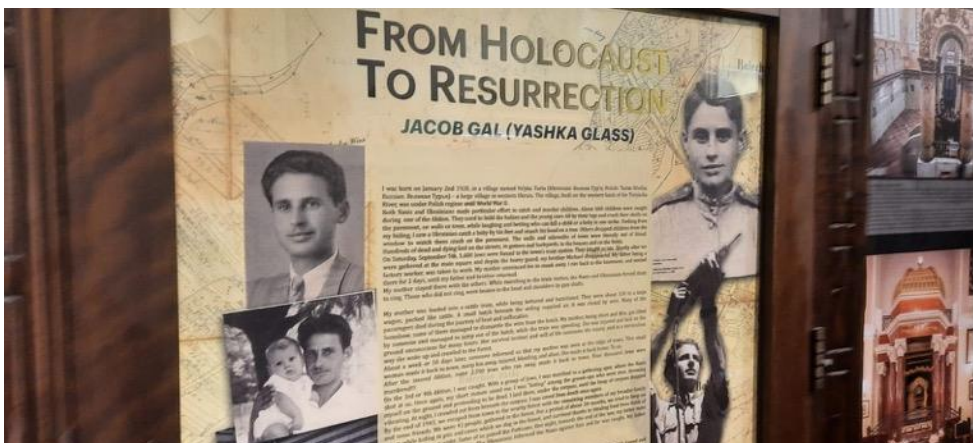


Expo 2020 Dubai

În orașul vechi Dubai am vizitat muzeele arheologice, muzeul islamic, muzeul condimentelor și — o surpriză emoționantă — un muzeu privat despre răscrucea civilizațiilor, organizat de Ahmed al Mansuri, un șeic iubitor de cultură și colecționar de documente și obiecte istorice, membru al Consiliului național al Emiratelor. Spirit deschis și nonconformist, a organizat în acest muzeu încă în 2012, galerii închinată islamului, creștinismului și iudaismului, un muzeu al perlelor, iar anul trecut — o premieră în lumea arabă — cu ajutorul unei tinere asistente israeliene dintr-o familie de origine yemenită, o secție în amintirea Holocaustului, cu exponate achiziționate în lume despre distrugerea unor comunități evreiești, cum a fost cea din Hust, în Maramureșul rutean sau ucrainian, sau cea din Viena, precum și despre comunitățile din trecut din țările arabe. Am văzut și o scrisoare a lui Theodor Herzl, și o fotografie privată a lui Itzhak Rabin.



Ahmed al Mansuri, inițiatorul muzeului Răscrucea culturilor la Dubai



Muzeul include o galerie închinată creștinismului și iudaismului cât și una în memoria Holocaustului

Islamul în UEA e sub control strict al emirilor care nu vor să aibă de-a face cu extremismul sunit de tipul Fraților musulmani și Statul Islamic și nici cu extremismul șiiite. Am văzut o mulțime de inovații arhitectonice, creații ale celor mai vestiți arhitecți din lume, inclusiv noile cartiere din Dubai unde oameni bogați și-au făcut vile pe marginea unor canale care formează împreună, de sus, imaginea unui palmier (orașul Jumeira din Dubai).

Dubaiul a rămas fără petrol și caută să dezvolte alte surse de venit, mai ales high tech și turism. La Dubai am apucat și ultimele zile ale Expoziției universale Dubai 2020, am vizitat câteva pavilioane unde nu era rândul mare, precum Pakistan (dedicat peisajelor și istoriei țării), Austria (dedicat unor instalații de protejarea climei), Arabia Saudită, Israel. Există, bineînțeles, și un cult vizibil al personalității emirului Muhammed ibn Rashid al Maktum, căruia i se atribuie, în mare parte, pe drept cuvânt, realizările din Dubai. Cel puțin trei cărți pe care le-a scris se pot vedea peste tot, una din ele o autobiografie, alta despre viziunea sa și traducerea ei în realitate. Un model pentru el este civilizația arabă islamică din Andaluzia în epoca ei de aur și de toleranță.



Apoi am vizitat capitala emiratului vecin Sharjah, unde alcoolul e interzis cu totul, spre deosebire de Dubai. În centrul orașului se află palatul guvernului, Moscheea cea mare și Biblioteca Națională impresionantă. La Sharja am vizitat Muzeul artei moderne arabe cu picturi și statui din secolele XIX-XX, de artiști locali, sirieni, irakieni, palestinieni etc. sub auspiciile emirului din Sharja, șeful dr (! Dar doctorat veritabil) Muhammad al Kassimi. De la Sharja am plecat în vechea reședință a emirilor din Abu Dhabi, Al Ayn. Acolo am vizitat primul spital - de maternitate și sugari - deschis în emiratul Abu Dhabi în anii 1950 de către un cuplu de medici misionari americani, soții Kennedy. În cinstea lor, spitalul care acum e ultramodern, se numește spitalul Kannad. Aici s-au născut mulți dintre cei 18 fii ai emirului Zayed, și multe din fiicele sale, fotografiile lor din copilărie se pot vedea pe pereții expoziției din spital. Emirul Zayed ben Nahayan apare și într-o fotografie cu primul său automobil din anii 1950-60 - un Cadillac uriaș.

Apoi am luat-o spre est la granița cu Omanul și Arabia Saudită, pe muntele de 900 metri Jebel Hafit, unde de asemenea se află o vilă a emirului.

Am avut o aventură când frâna autobuzului s-a supraîncălzit și s-a stricat și a trebuit să așteptăm trei ore într-o oază până ne-au schimbat autobuzul. Deci nu totul e sută în sută nici în tehnologii (sau socoteli economice). Am terminat excursia la Abu Dhabi, unde am văzut Palatul Națiunii, extraordinar de somptuos, și care nu e destinat a fi locuit, ci din 2019 e deschis pentru vizitatori. Am văzut și Sala cea mare de recepții, unde se întrunește conducerea țării, inclusiv cele șapte fotolii ale celor șapte emiri. În mijloc e cel al președintelui UEA, în prezent emirul Khalifa ben Zayed care însă e bolnav de-a binelea, și e înlocuit de prințul moștenitor MBZ Muhammed Ben Zayed care conduce țara de facto.

Am vizitat Marea Moschee și apoi Muzeul Louvre din Abu Dhabi. Eu am crezut totdeauna că e un fel de Disneyland sau Las Vegas, dar e o clădire modernă, frumoasă, concepută de arhitectul francez Jean Nouvel, adevărată filială a Luvrului (se pare că Luvrul mai are cel puțin încă o filială la Nantes)

Am văzut exponate din istoria antică până la arta modernă, ca la Louvre.

Prețurile se spune că sunt mari, dar mâncarea era uneori mai ieftină ca în Israel. Israelul de fapt e o țară cu prețuri foarte mari. La Abu Dhabi am stat într-un hotel dintr-o rețea thailandeză de hoteluri.

Nu am avut nevoie de viză de intrare (premieră pentru noi într-o țară arabă), și am trecut prin spațiul aerian al Arabiei Saudite (cu care nu avem relații diplomatice), și am aterizat prima dată în Israel nu dinspre mare, ci dinspre Iordania.

A fost o călătorie emoționantă.